

Lục Tỉnh Tân Văn

Đ. GRANT—NGUYỄN-V. CỎA

GIÁ BÁN:

Năm-kỳ, Trung-kỳ và Cao-mán

Một năm 6 \$00

Sáu tháng 3 50

Ba tháng 2 00

ADMINISTRATION

ET RÉDACTION:

Quảng-Trung, 102-105 (1er Étage)

六省新聞

MỖI TUẦN LÊ RA BA KỶ:

NGÀY THỨ HAI, NGÀY THỨ TƯ VÀ NGÀY THỨ SÁU

Mỗi số bán lẻ 0 50

TELEPHONE N° 478

Adresse: N° 102-105 SAIGON

GIÁ BÁN:

NĂM-KỶ, LẠO, ĐÀI-PHÁP VÀ THUỘC ĐIA.

Một năm 7 \$00

Sáu tháng 4 00

Ba tháng 2 25

On s'abonne sans frais dans tous les bureaux de poste.

POUR LES ANNONCES, s'adresser:

à SAIGON: Aux bureaux du journal.

à HANOI: Aux bureaux du Trung-Bắc-Tân-Văn.

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

MỤC-LỤC

- 1. — Nhớ kẻ có công.
- 2. — Xe Điện khí.
- 3. — Nghề sơn của ta ở bên Đại-pháp.
- 4. — Xe hơi độn than.
- 5. — Lễ Ngự tuần Dân chủ và Đình chiến.
- 6. — Tội gấu chỉ từ.
- 7. — Gánh hát xiết, Hippodrome Circus.
- 8. — Đê đốc Anton Truôc.
- 9. — Phansa nhưn rít.
- 10. — Văn-uyển.
- 11. — Phấnuôn báo.
- 12. — Thông báo.
- 13. — Hướng truyện.
- 14. — Oan kia theo mặt.

附借國債

SOUSCRIVEZ A L'EMPRUNT NATIONAL

Nghĩa dân nên mua giấy quốc-trái

義民必宜

NHỚ KẸ CÓ CÔNG

Trong lúc Mâu quốc ta bị quân tham những là quân Áo, Đức xâm lấn biên cương, quân dân ta vì ơn khai hóa, vì nghĩa đồng cừu, nên đua nhau tình nguyện lười biển dâng ngàn trảy sang Âu địa, kẻ xông đờ chiến trường, người giúp công các xưởng, ai ai cũng đều tận tâm bù chi Mâu-Quốc. Nay Pháp-Quốc toàn thắng, tuy chẳng phải có nhờ một mình dân ta giúp sức nên mới thắng được, song Nhà-Quốc cũng chẳng hề quên ơn những kẻ có công, bởi vậy mới đày quan Thống-đốc Nam-kỳ có gởi tờ châu-tri cho các linh như sau này mà hồi thăm những trẻ mồ-côi con của linh và thợ đã chết:

Saigon, le 20 Octobre 1920.

Quan Thống-đốc Nam-kỳ, gởi cho các quan Tham biện Châu-linh.

Ta xin các quan hãy lập tức tra vấn rồi lập một cuốn sổ biên tên họ con mồ-côi của linh lập, thợ có nghề riêng và thợ không nghề riêng đã chết bên Đại-pháp hay là chết từ ngày trở về bên này đến này gởi, phải nói đưa nào trai đưa nào gái, hãy gởi ái đem chúng nó về mà nuôi, người nuôi ấy bà con hay là người đượ, và họ giàu hay là nghèo.

Ta muốn biết rõ sự cậy đứng xét coi trong bọn trẻ mồ-côi ấy thợ có đứa nào không ai nuôi dưỡng dạy dỗ hay là bà con của chúng nó không có phương thế mà nuôi chúng nó được thì đem chúng nó mà gởi

trông mầy nhà nuôi trẻ mồ-côi và như đáng cứu giúp thì Nhà-nước sẽ cứu giúp.

Nhưng vậy mà Nhà-nước chẳng hề khi nào có mấy bạc tiền mà cứu giúp những nhà nào đủ sức giữ mà nuôi trẻ mồ-côi ấy.

Thầy mặt cho quan Thống-đốc Nam-kỳ,
Quan Giám-đốc Chánh-tri-vụ.
Ký tên: QUEMEL.

Xem tờ châu-tri này thì đủ thấy lòng non-huê của Nhà-nước ta thế nào. Ấy vậy từ nay những con mồ-côi của linh và thợ, nếu đưa nào nghèo khổ, không ai bảo họ thì lẽ Nhà-nước gởi cho nhà mồ-côi nuôi dưỡng Song-đồng-bang cũng chớ nên thừa dịp Nhà-nước hào ý với dân ta mà xin giao hết trẻ mồ-côi cho Nhà-nước. Nếu đưa nào có ông bà chú bác bà con mà đủ sức nuôi dưỡng thì nên lãnh lấy mà nuôi, duy đưa nào thiết không có bà con hoặc có mà nghèo nàn lắm, thì sẽ xin giao cho Nhà-nước. Vậy lang, lòng lập sổ trẻ mồ-côi nên làm cho kỹ lưỡng đừng khỏi phụ hao ý của Nhà-nước.

B. C.

Lễ Các-đàng

Ngày thứ hai, nhằm ngày 1er Novembre, lễ Toussaint Lục-tỉnh Tân-văn xin nghĩ.

Bữa đó nhằm ngày nhứt trình ra mặt dẫu, nhưng bị lễ cả, nên phải không ra, như lệ thường.

L. T. T. V.

Xe điện-khí.

Saigon là chỗ đầu-đầu của xứ Đông-Pháp mà cũng là một chỗ thương-trường thịnh-vượng trong chốn Cre-Đông. Từ khi Nhà-nước Đại-pháp Pháp thực Nam-kỳ và bảo hộ Đông-Pháp thì hằng ngày thường chủ tâm lưu ý mà làm cho thành Saigon trở nên xinh đẹp hơn các thành khác trong châu Á-Đông. Thật ngày nay những người du lịch đến Saigon ai cũng đều khen cái công trình sửa sang sấp lát của Nhà-nước Đại-pháp.

Tuy vậy mà sự sửa sang thành Saigon coi lại cũng chưa được hoàn toàn. Và các thành lớn ở chốn Cre-Đông này như Hanoï, Hường-Công, v. v. . . . đầu đầu cũng đều có đặt xe điện-khí chạy vòng và chạy ngang trong thành để cho non-dân dẫu này muốn qua đâu kia đi cho mau và ít tốn tiền. Tại Saigon ta xưa nay không có xe điện-khí, nên non-dân dùng xe-kéo tốn hao rất nhiều. Bấy nay quốc-dân Tây, Nam thường than phiền về sự khuyết điểm ấy, mà nhất là từ ngày phố xá tăng giá đắt, dân sự không có chỗ trong Châu-thành mà ở, thì càng rên siết nhiều hơn nữa, ai cũng ước ao cho có xe điện-khí chạy đàng gòira ngoài châu-thành mà ở cho được.

Mới đây xem thấy các nhật báo ở Saigon có ấn hành một lời rao của Nhà-nước về sự tra xét đơn của hãng xe-lửa phố xin phép lập một nhà máy điện-khí để đàng mà chạy xe. Nghe nói hãng xe-lửa ấy tính đặt xe điện khí mà chạy đường từ Bình-tha Chay-lớn, Chợ-quán, Saigon, Đakao, Gia-dinh, Gò-xấp và Hốc-môn. Đờ khi nghe đã chờ qua đến Saigon nhiều rồi, có lẽ chẳng một năm nữa sẽ có xe điện chạy thế cho chúng ta.

Non-dân ở Saigon trông nghe như vậy cũng đều hơn hởi vui mừng. Nếu Saigon mà có đặt xe điện-khí rồi thì những con thua kém thành nào khác nữa. Đã vậy mà những người làm việc ăn lương bổng thì hề có xe điện-khí thì mới có thể ra-chạy thành mà chớ bị mệt tiền phố và tốn tiền đi công việc. Còn những người giàu có, hề có xe điện-khí chắc cũng đều cắt nha ra ngoài châu-thành; bấy nay ai cũng đi mà ở trong châu-thành hoá là vì nếu ra ở xa thì sự vô châu-thành hằng ngày không phương tiện.

Ấy vậy xe điện-khí đặt rồi thì cái vấn đề phố mất ở Saigon ấy phải giải được. Mà xe điện-khí chẳng những là giúp cho non-dân ở ăn được phương tiện mà thôi, mà lại còn giúp ích cho xã hội Annam nhiều lắm nữa. Và thành Saigon đã rộng lớn mà dân-sự lại đông đảo, những người ở phía này muốn qua phía kia hoặc ở từ phía muốn vô trung ương, phải đi xe đường lấm.

Mà dân ở Saigon nếu không buôn bán thì cũng giúp việc cho các ty các sở, bởi vậy cho nên mỗi ngày phải đi đến chỗ mình làm hai lần và trở về chỗ mình ở hai lần. Tuy ở Saigon có xe lửa nhỏ chạy, nhưng mà mấy đường xe lửa thì không chạy khắp trong Châu-thành, bởi vậy non-dân phải dùng hoặc xe ngựa hoặc xe kéo mà đi cho mau. Và dùng xe kéo hay là xe ngựa đều mất tiền hơn là dùng xe điện-khí, đã vậy mà xe kéo là một thứ vật tải làm hại cho dân không biết chừng nào. Trong Nam-kỳ là xứ thiếu non-công làm ruộng, mà nghề kéo xe kéo tại Saigon Cholon chèoan hết gần bốn ngàn dân. Mà kẻ nghèo ra kéo xe kéo tuy cũng đàng, song làm nghề ấy trong ít năm thì ắt sanh bệnh hoặc ho lao hoặc bại căn, hao tổn sức lực không làm nghề chi khác nữa được. Ngày nào có lập được xe điện-khí chạy cùng trong châu-thành Saigon Cholon rồi thì tất nhiên xe kéo phải dẹp hết. Thế coi có phải xe điện-khí có ích cho dân nhiều thế hay không? Vậy dân Annam xin Nhà-nước giúp sức cho các hãng lập thứ xe ấy cho mau, đàng đàng Saigon ăn ở cho được phương tiện, và nhà nong có thêm tài mà vô ruộng.

B. C.

Nghề sơn của ta ở bên Đại-pháp

Trước kia nước Nhật, nước Tàu, nước Ta có gởi đồ sơn sang bán ở bên Pháp, nhưng bên ấy vẫn chỉ biết rằng đồ dùng ấy trông cũng có một vẻ xinh riêng, chớ các nhà kỹ-nghệ thuật chưa ai từng kể từ đến cái nghề sơn của ta cả. Trong buổi chiến tranh bên pháp thế này, nhiều binh-chiến pháp-cơ, mà tên của ta đã thành binh-sản và đồ dùng ở bên họ.

Bên chúng ta có một cơ-quan tối-vận trong một chiếc phi-cơ, lúc chế ra cần phải cần những rất tinh-tế mới được, hề sai một ly là sẽ có nguy hiểm ngay tức khắc. Binh-chiến phi cơ thì chế bằng gỗ. Gỗ dùng trong việc ấy cũng phải kén chọn lắm, chớ không phải rằng gỗ nào cũng được dẫu.

Gỗ làm phi cơ cũng cần phải gõ thủ công, mà lại gõ mà lại hơi dẻo nữa không được. Nếu không có thì những lúc nguy nan kẻ tới 1000 vòng trở lên trong một phút, tất là phải nứt gãy hỏng hư. Gỗ kén chọn khó khăn như thế, mà xét chỉ có gỗ là dùng được thôi. Hiện đã thí-nghiệm dùng bằng kim-khí thay cho gỗ nhưng không thử nào chịu được cả. Hiềm vì gỗ lại không chịu được mưa nắng, mà phi cơ thì khi bay trong miền rất ẩm, lúc bay trong miền rất khô, toàn là những nơi

**Rượu mạnh hiệu DEJEAN đá thơm mà lại ngọt
làm cho những tay thạo rượu thầy đều khen ngợi
Chỉ một mình hãng Denis frères có trữ mà thôi**

không ưa cho gỗ, có thể hai cho gỗ cả. Khi nắng, khi mưa, khi sương mù, khi tuyết lạnh, đem gỗ mà dùng những việc dày mưa dãi nắng như thế, tất thật khó được bền lâu. Đó là không-trung phi-cơ, chớ thủy-thương phi-cơ lại còn dầm sương dãi nắng nhiều lắm nữa. Nên chỉ nếu bánh-không tốt, thì gặp sương mù hay gặp phải nước mưa, chẳng mấy nổi mà mép gỗ sần ra, hoặc ván ghép lỏng mất. Thế cho nên bánh-không cần phải sơn rất kỹ, trước là để phòng cho gỗ chịu được nắng mưa sau là giữ cho mặt gỗ được nhẵn nhụi. Vì gỗ bánh-không cần phải nhẵn lì thì dùng vào việc ấy mới tốt. Song xưa nay vẫn dùng vernis là một thứ sơn dùng để sơn đồ dùng thường, thì bánh-không cũng không bền hơn được mấy. Vì ngoài những nổi dầm sương dãi nắng, bánh không lại còn phải dầm thấm luôn vào dầu nóng, vào dầu sống ở động cơ chầy ra nữa.

Vi những lẽ ấy Sở chế Phi-cơ phải thí-nghiệm cả các thứ sơn, để tìm lấy một thứ sơn bánh-không cho thật bền thật tốt.

Sơn dùng vào việc ấy cần phải thật cho nhẵn, thì lúc bánh-không chạy mới đỡ kêu, phải ăn liền hẳn vào gỗ, thì lúc mưa lúc sương, sơn mới không rộp lên. Sơn thí phải che gỗ cho thật kín thì nước dầu mới không thấm vào. Sơn cũng sơn lại phải đều, thì lúc gõ cho quay đi, sơn cũng không bong ra được. Sở Phi-cơ thí nghiệm hết các các thứ sơn, mà chẳng thứ nào được như ý.

Sau mỗi đến khi thí-nghiệm sơn ta, thì những nổi khó khăn ấy mới giải quyết được. Nguyên ngày đầu xuân năm 1906, ở Marseille, ta có giới sang bên Pháp một ít sơn. Sơn ấy hiện nay còn để lại ở Thuộc địa-viện. Nhưng để đó lâu ngày nên lúc thí-nghiệm mãi không thấy khô. Sau mới lấy sơn ở bên này sang, rồi thí-nghiệm thấy kết quả được thật phần vừng-màng. Từ ra bánh-không sơn bằng sơn ta, trời nắng trời mưa thế nào cũng không việc gì cả. Thấy thế quan Thượng-thor bộ Lại bèn định bao nhiêu bánh-không đều đem sơn ta mà sơn cả.

Từ đây sơn ta thành ra đặc dụng. Có một công-ty mở ra chuyên-môn về nghề ấy. Hội đặt một nhà kỹ-nghệ chuyên-môn để quản đốc công việc cho hội. Nhà công-nghệ ấy là ông Verneuil. Nguyên ông ở Bắc-kỳ đã lâu và ông có lập xưởng sơn xe, cho nên nghề ấy ông thông thạo. Lúc bấy giờ thì ông về Đại-pháp từng chinh, nhà-bình cũ vào tung-dịch trong Sở Phi-cơ. Bấy giờ ông Quản-lý hội Khoán-trương Thuộc địa. Từ ngày cuộc chiến-tranh đã kết-cục, công việc của Sở Phi-cơ ít hơn xưa, nên hội lại làm bác các việc sơn để dùng trong các nhà-thường, cũng nhiều để dùng khác nữa. Hội định làm cả việc sơn xe ngựa, xe ôtô. Sau này giả thử các công-ty hóa-xa lại thuê hội sơn các toa xe-lửa, thì công việc của hội lại sẽ thêm nhiều ra.

Xem như thế thì sơn của ta cũng là một sản-vật quý lắm vậy. Xưa kia sơn của ta chỉ đem bán cho Tàu cho Nhứt mà thôi, nay nhờ công-nghệ mới ấy, mà lại được thêm một thị-trường nữa. Đó thật là một điều nên mừng lắm vậy.

L. Th.

Xe hơi đơn thù

Sớm mai thứ bảy tuần rồi, lời tám giờ, xảy ra một sự rui ro tại bên đò Gò-dầu-hạ, nơi mé sông Vàm-cỏ.

Bên đò này ở nhằm đường đi từ Saigon lên Trảng-bàng, Sóc-triêng, Ban-nam.

Nguyên hãng xe hơi «Ippolito» có cho xe hơi lớn đưa bộ-hành và vận tải hàng-hóa lên xuống Nam-vang và Saigon. Bữa thứ bảy rồi, ngoài cái xe của hãng này chạy tới Gò-dầu-hạ và sửa soạn xuống đò qua sông.

Bộ-hành cũng đông, chừng 12 người, đều xuống xe, duy có một mình khách-trú ngồi trên xe với chú sôp-phơ mà thôi.

Sôp-phơ cho xe chạy xuống cầu đò phân trời mưa, văng cầu trơn trượt, phần trốn xe chạy đò dốc xuống, tuy sôp-phơ có chặn phờ-ranh dạng siết bánh xe lại, mà xe chẳng ngừng dong rai chạy luôn xuống sông chừng ngàn mét, người và xe đều đi xuống hết. Chỗ đò sông sâu chừng 15 thước.

Trong lúc ấy, ai này đến hoà hồi. Giây phút, anh sôp-phơ và tên khách-trú đều nổi lên mặt nước lội vô bờ.

Sông sâu, nước chảy mạnh, cho nên xe tuy lớn nặng nề mà nước đẩy lên ra chừng 30 thước.

Quan chủ-quận Trảng-bàng hay tin liền đánh dây thép cho hãng xe. Ông Ballous, đương kim quản lý hãng «Ippolito» lại đặt lên xe hơi đi đến nơi.

Tuy việc rui ro không hại chi đến người hành-khách, nhưng mà trên xe còn đó đá và về quốc-trái phòng định số tiền chừng 7 triệu quan. Nguyên về này đưa số kho-bạc Nam-kỳ gửi cho kho Nam-vang.

Ông Ballous tới chỗ rơi chiếm đò để sức mượn trục lên.

Có vài người thợ lặn xuống sông, vớt cắp mà đòi tiền công mỗi người 100S đồng lặn cột dùi vào xe mà trục lên.

Nhờ quan Chủ-quận Trảng-bàng sai đi kiếm người khác cho nên có thêm trở một chút.

Các công chuyện làm gần 30 giờ đồng hồ mới xong. Tối 2 giờ chiều, đây chúa-nhứt mới trục lên được cả thảy: nào là xe cùng đó đạt, nào là về quốc-trái.

Tuy sự rui ro xảy đến như vậy, mà có một chuyện để tức cười.

Tên bộ-hành khách-trú có đem theo 300.000 cây kim may, giá đáng chừng 800\$. Gói kim vớt lên đặt song nước ăn sệt hết. Khách-trú ta buồn rầu hết sức lật đật xin hãng xe hơi bồi thường (tiền thiệt hại lỏa phí cho mình).

Song hãng trả lời rằng gói kim không có biến vô số chớ hàng-hóa, cho nên hãng không có liên can vào những món hàng-hóa rách thế này.

Thời làm thế gì chớ A-xúc cũng đã

uống nước đầy bụng mà chẳng thấy ích lợi gì, lại kim ba mồi sét hết là khác nữa.

Phải chỉ A-xúc ở lòng kim dưới nước cho cá ăn thì nó chắt biết bao nhiều. Chừng đó rì cang vớt cá đem đi bán, chừng phải đáng lợi nhiều hơn bán kim bở sao?

Bà này đã không vì tình khách tới thăm viếng, mà lại còn lấy-chạy người ta nữa.

Gánh hát xiết « Hippodrome, Circus »

Gánh hát này có lại Nam kỳ lối năm 1913. Nay trở lại Saigon mà bày hi-cuộc cho ta xem một lần nữa. Bọn hát-xiết « Hippodrome » có 40 người kếp tài và nhiều con thú là tập luyện khôn lẫm!

Có tin chiếc tàu « Haiphong » chở gánh hát này, ngày chúa-nhứt sẽ tới Saigon. Người lại nói thử-hai mới tới. Nay nghe chắc rằng, gánh hát đã quá giang chiếc tàu « Nam-vian » ở Singapore về Saigon.

Định ngày thứ-tư 27 Octobre, khai rạp hát cất lên thứ nhất. Rạp thí ba hình (chợ cũ).

Bọn hát-xiết này đã nổi danh bên xứ Đông-Điền. Bấy lâu ta hằng ước mà xem cái tài tình tuyệt diệu của gánh hát « Hippodrome ».

Annam ta hãy đến xem màu nhiệm hi-cuộc của người Âu-châu. Có nhiều vở rất hay: hề điệu, cỡi ngựa, nhào múa, vau vau...

Lễ Ngủ-tuần Đền-chủ và Đình-chiếu

TẾ NGHĨA-SĨ

Đêm 11 Novembre, có thiết lễ tế thần Nghĩa-sĩ vì nước họ mình nơi trường thiết-huệ, lại cũng có lập tiệc đãi trường-binh và chiến-binh đến dự lễ tế ở tại Bà-chiếu, từ 4 giờ tới 6 giờ chiều ngày 11 Novembre.

Vậy xin mời bạn bè và chiến-binh sang Pháp với về, bữa ấy tựu tại Bà-chiếu, trước là dự lễ để tiễn lòng thành cùng bạn rui, sau dùng tiệc rượu thường công cùng Chiến-phủ.

Tôi yêu chủ từ

Sở mật-thám Saigon

Sở mật-thám đương tìm kiếm một đứa nhỏ Annam tái ước: chừng 18; 20 tuổi, trước khi nó ở với đương nó là M. Cẩn; ký lục tại dinh Hiệp-lý Saigon, mà nay nó đã trốn đi biệt xứ hôm tháng ba tây rồi tới nay.

Hình tích đưa nhỏ ấy phòng ước như sau đây:

Nó tên là Lê Văn-Tăng, sanh trong tháng mười năm ty, tại Vũng-xà-Lai, về hạt Kompong-Chnang (Cambodge). Cha nó tên Lê Văn-Chữ, mẹ nó Ng-thị-Hương, cả hai làm nghề chài lưới ở tại làng Khánh-an, hạt Châu-dốc.

Bề cáo nó ước được 1 thước năm tất năm, ốm yếu dứa, mặt thôn và có hơi dài, — nước da nó không trắng không đen, — chơn mắt rậm, lỗ mũi, miệng, lỗ tai đều bực trung, không lớn không nhỏ. — Nó bơi tọc và hay bịch khàn xeo. — Ngón tay áp út nó có tật hơi cong và trong lòng bàn tay (không chắc nơi bàn tay nào). Nó dốt đất. — Năm ngoái nó ở nhà tên Hữu từ làng Tân-long, hạt Takeo (Cambodge).

Vậy xin các nhà báo quốc âm và những người biết rõ thẳng nhỏ này trả ngữ nơi nào thì cáo báo cho sở mật-thám.

Quốc-trái sáu phân lờ NĂM 1920

Nhà Báo Industrielle de Chine Saigon, ở đường mé sông Belgique và đường Adran kể từ đũa nhà tàu iến phòng quốc-trái, không tính số phi không ăn huê hồng mà lại tính giá bạc trở hơn giá bạc thường ngày.

Chú hăng, L. LASSEIGNE

Phansa nhậu vật (Tiếp theo)

Thối tục nhân dân

Mà bề rằng đi bộ về đêm nhà, thì trời vừa hừng đông nhưt.

Nhứt là mùa thu, một đêm, thiết tối có 5, 6 giờ mà thôi, 9 giờ mới tới 2 giờ thấy sáng rồi, cho nên phải coi đồng hồ mà tính công chuyện, chớ coi theo trời như xứ miab, buồn ngủ chết.

Một năm 12 tháng, có chừng 3 tháng nhằm mùa hạ, thì ít lạnh, kỳ dư lạnh hệt, mà nhứt là xuân đông 2 mùa có tuyết có gió bắc, phải có lửa trong nhà, đi xe thì có ông nước sôi, để thò bàn cang.

Lớp thì đó miab ăn bản bộ thân, lớp đũa đầu có lửa đỏ cho mình, mà nào hết lạnh, cái là nó nước đó mà thôi, như mình về nhà mình ăn nhà bằm đó cũng vậy có lửa luôn luôn của liền đồng khí này thì nó lạnh thôi. Khi mua thì cũng có lửa ra đường, chứ không dám mua lửa cho công rai cho mình qua cửa, mà hề hề. Dù chỗ mua lửa, mà ra thì dù có gió, nó lọt vào, nội nhà đều lạnh hệt.

Bởi vậy nên, thối tục của người ta giàu cũng như nghèo, hai thứ quăm áo, một thứ để dùng mùa hạ, một thứ dùng mùa đông, đó nào công có giá cao, giá thấp, thì theo đồng tiền, giàu thì mua nhiều, nghèo cũng mua, tất thường thì người ta nghèo cũng phải ba bốn năm chục, không công.

Qua đồng là mùa buồn của xứ sở, cây có gì bị tuyết, bị lạnh cõi hệt, cây yếu thì chết, cây nào mạnh là rụng hệt, còn chớ nhành không, ngoài đường đi ai đi, coi buồn lắm, trời thì mù mù, mưa trời rai-rải luôn luôn ngày như đêm, đường trường ước đêm. Vì như vậy mà thiên-hạ có tục, gác đũa mùa đông, thì lo sửa soạn, hoặc sắm thang củi, áo quần, hoặc rượu mạnh bột đường, thịt

HỒI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lộn thuốc của Ngoại-quốc với thuốc Xứ Algérie là Thuốc-dịa Langsa. Hễ biết lựa thuốc rời và thuốc điều trái đất ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng đồ thuốc Algérie quả thiệt là đồ thuốc sảng Đại-pháp vì chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng

Hãy nên hút thuốc hiệu TRÁI-ĐẤT

Cá, để dành mà ăn, cho hết nửa đồng. Tại Bari, không có trời gấm sét, và mưa xối xả, như mưa nà xứ mình đầu, miền Nam, như Toulon, Nice, Marseille thì có, mà không có nhiều; Vì vậy mà máy bay ở hướng trên Paris ít chục ngàn thước, đời ba bảy năm, hễ trời có giông mà sét, thì lại bị tay máy bay, người đóng cửa trốn trong nhà, không dám lộ ra đường sự sê lăm.

Kể từ miền Méditerranée, tại Thành phố Marseille, xe lửa chạy lên Paris 863 kilô-mètres, xe nhỏ (như xe lớn Mỹ-thu) thì chạy 22 giờ, còn xe lớn (rapide) 13 giờ, cũng như đi từ Nam chí Bắc là hai châu thành lớn, chớ từ Paris lên nữa còn chừng 200 kilô-mètres nữa, mới hết đất, tới biên bắc, (La Manche). Thì trong 200 kilô-mètres, cũng còn năm bảy cái châu thành và tỉnh nhỏ.

Mấy tỉnh nhỏ như vậy, cũng như Lục-tinh mình mà tỉnh Mỹ-thu hay là Tân-sơn, mà ở ít có lâu cao 7-8 tầng, 2-3 tầng mà thôi, là vì đất còn rộng, không phải như tại Paris hay là Marseille, Lyon mấy cái thành phố lớn, thì 7-8 tầng cao, mà một số nhà có khi đến cả trăm người ở, có một đường đi vô nhà, rồi chia ra kẻ ở 4 buồng, người ở hai buồng, người ở từng dưới là từng trên. Có ai đến thăm, thì tại nơi công việc mà chỉ, hay là thợ từ và lại, cũng tại nó thâu phát cho mình.

Bởi vậy nên thường thường, khi mình vô trước kẻ chôn, cửa mở thì có con xóc, nhìn xin nó chỉ dùm nhà M. Paul hay là M. Pierre, thì nó nói trên từng thứ 3 hay thứ 4, nhà béo tá, bên hữu v. v. Người ở trên nhà ở, phải từ đó với nó, mà nó cũng phải biết làm việc hỗn phận nó, là vì nhiều khi nó say sưa, rồi lộn hào với khách, hoặc như làm hiêng đơm thơ cho mình thế nãi, thì nó mình viết thơ phiên với chủ nhà, thì nó sẽ bị đuổi.

Tuy dân một nước, chớ Nam bắc, hai xứ cũng có hai phong tục khác nhau chút đỉnh, cách bận cũng khác, cách nói ăn cũng có hơi khác, không nhiều chớ nghe hiểu thì có khác nhiều ít.

Mà nẻo này, lịch sự thì dân miền Bắc thường hay có, hơn dân miền Nam, cũng tương tự sự mình, Lục-tinh ta xưa thường hay khen người 3 huyện ăn nói lịch sự hơn, mà lại thông thái văn minh cũng hơn.

Ngô-bân-Kiến

(Tiếp theo)

Đề-dóc Anton Tru - ô (DROUOT ANTON)

(Tiếp theo)

Cũng một vị anh-hùng non nỡ

Hết lúc thanh niên suy, khi Napoleon bị bắt đem đi, ở tù lao d'Elbe thì Anton xin theo. Lúc phân chia này thì Hoàng-đế Napoleon có 2 vị quan lớn trung tín, liệu sanh từ mà theo ra ở tù lao với Hoàng-đế, ông Bertrand và Anton.

Khi gần đi Hoàng-đế biết Anton nghèo, muốn giúp cho kêu Anton mà

lời như vậy: Ta chớ biết nhà người không giàu, còn việc của ta không biết, sẽ trở nên thế nào, mà nhất là không muốn, khi ta chết rồi, người sẽ trở tay, vậy nên để ta, cho người 20 muôn.

Tức thì Anton đi lại ở: Lời này mà Hoàng-thượng cho tới tiếp, ai là thiên hạ sẽ đốn, lúc, hoan nã. Hoàng-thượng có xài tiền mới có trung thần, còn về phần thì thiên hạ cũng sẽ chờ; tới vì tiền mà trung tín mà thôi. Mà Hoàng-thượng không cần chi lo vô đó, tới xài mỗi ngày có 24 xu, không bao nhiêu, cho nên tôi không cần dùng tiền mà xài vào đâu. Lời nói của An-ton, làm Hoàng-đế Nê-pô-ê-ôn ngạc nư.

Khi đến củ lao d'Elbe rồi, ít tuần thì Hoàng-đế, lại tính đi về Paris, phá nửa, khi muốn về thì An-ton có can, nhưng không xê, phải đi theo về làm giặc một tuần ngày nữa (1815).

Khi làm không nên việc. Napoleon bị bắt đem đi, củ lao Saint Héline. Trao dinh không cho An-ton theo nữa. Làm clo cực lờng Hoàng-đế dưỡng nạo, nhưng hết quyền, phải nhai phải nhia. Chẳng để để An-ton ở lại mà buộc tội, đống lóa phá nhà nước.

Mày An-ton đòi nãi, mà chữa mình, một cách lạnh lợi quá, mà được tha.

Lúc về quê an hưởng, vua Louis 18 nghe nói Anton nghèo, có gởi cho 10 muôn, vì lòng mến trọng tài năng, mà có dạ nhiệt thành, mà Anton không lãnh, lại tâu rằng, nước chưa có giàu, mà tôi cũng không có, công nghiệp chi, không xài một cái 6 muôn triệu quá, khi già rồi không có tên trong bộ quan binh, mà lại có tên trong bộ xúi thì là khổ coi như, thói xin-bé là người phân xử như thế lệ thường thì đó.

Sau Hoàng-đế Napoleon chết tại củ lao Saint Héline; có chừa tiền cho Anton 10 muôn, mà Anton lãnh có 6 muôn mà thôi; sáu muôn bạc này Anton dùng làm tiền hồ thì để cho những quân lính già, nghèo, và con tật mớ chi.

Những sự làm được của Anton, từ ngày ra làm quan, đến giờ chết, nhiều khi nhìn ăn nhin xài mà nói như thế.

Như thế có một chuyện như vậy, nên thuật lại nghe chơi, có một lần nghèo quá, Anton muốn gởi tiền đi trước, phải cắt lon áo bằng vàng mà lấy tiền mà giúp cháu của Anton thạc rằng, uống quá, tôi tưởng để dành làm phần gia tài, cho trong sắp cháu, thì Anton trả lời rằng, không phải vậy, chúng nó sẽ kêu ngựa mà quên sự ăn bánh sao?

Được sáu mươi tuổi, Anton bị đau con mắt, phải đi, qua 73 tuổi chết, khi già chết Anton có xin để cho con cháu mình lo mà tông táng như đám ma nhà nghèo, nhưng nhà nước không chịu, phải trả ơn cho Anton, nên chôn cất theo bậc, theo tục của Anton. Chôn cất rồi nhà nước xuất tiền dựng một hình bằng đồng tại Nancy, là xứ sở của Anton Drouot.

P. d. Ng. h. V.

Văn Uyên

(Variété littéraire)

Monsieur Soleil

« Ah! dites-moi, Monsieur Soleil, Le soir, n'avez-vous pas sommeil, Ou, cachez-vous votre lumière? Dormez-vous au bout de la terre? — Moi, dormir! Eu ai-je le temps? Depuis des mille et des mille ans, Ainsi qu'une lampe fûtée, Aux cieux, je veille et j'étincelle. — Ah! dites-moi, Monsieur Soleil, Le soir, alors que j'ai sommeil, Que regardez-vous votre lumière? Eclairiez-vous une autre terre? — Oui! Qu'ad pour toi descend la nuit, Ailleurs je commence sans bruit. Un nouveau jour, et je reveille Ailleurs l'enfant, la fleur, l'abeille! — Ah! dites-moi, Monsieur Soleil, Le soir, alors que j'ai sommeil, J'ai bien peur que votre lumière, Reste une fois sur l'autre terre — Non! je la quitte et c'est son tour. D'avoir la nuit et toi le jour. Ainsi toujours, lampe fûtée, Pour quelque monde, j'étincelle. »

Mme Suzanne Brés.

Hồng-quân

« Hồng-quân ôi! vì tôi xin ngủ, Đêm hôm đây buồn ngủ mơ màng, Ở đâu ông ăn hào-quang? Chớ ông có ngủ cùng-phương đất nào? — Ta đây ngủ! Rành đâu mà vậy? Ngán ngàn năm, từ ấy không ngơi, Khác chi ngọn đuốc trên trời, Ta bằng thanh thức rang ngời một ngời. — Hồng-quân ôi! vì tôi, xin ngủ, Đêm hôm đây buồn ngủ mơ màng, Chớ ông có ngủ hào-quang? Chớ ông có ngủ cùng-phương đất nào? — Có! Khi tôi trum báo mi vậy, Phưng khác thì đã thấy im lìm Ta làm ngày rang mới thêm, Trê con, hoa với ong chim dầy rôi! — Hồng-quân ôi! vì tôi, xin ngủ, Đêm hôm đây buồn ngủ mơ màng, E chớ ông để hào-quang Bên miền đất khác ở an một bề? — Không! Ta bỏ ta về đây mãi, Đố thành đêm, mi lại thay ngày, Đời đời như được cũng hay, Thường vì thiên-hạ ta đây rang ngời. »

Nguyễn-ngọc-An phiên dịch.

Phân quan Báo

Partie officielle

Thường thọ Bắc-dầu bửu-tinh. Vì chỉ dụ ngày 20 Octobre 1920 máy ông tên kể sau đây, được thưởng Bắc đầu tinh.

Từ đẳng

Ông Jacquemart. Cazenave. Leroy des Barres.

Ngũ đẳng

Ông Quesnel: Ông Rousseau, Barthélémy, Labbez, Letang, Lefol, Jadin, Cornu, Crévost, Lysac, Foray, Huard, Lemarié, Berquet.

Vì câu quây hủ phải sự

Sông Cai-tu (Rachgia) có cái cầu sọc vên bị hư, phải sửa, nên cấm xe tàu không cho qua lại.

Vì lời nghị quân Thủ-đốc Nam-kỳ, ngày 21 Octobre 1920.

Thầy Lun-van-Hai có certificat d'Etudes primaires cấp bằng trợ giáo hậu bổ, giao cho quan Chủ-tỉnh Vinhlong.

Thầy Trần-quang-Hào, có diplôme d'Etudes complémentaires, cấp bằng giáo tập hậu bổ, về sơ học, giao cho quan Chủ-tỉnh Sadec.

Thầy Huỳnh-van-Trâm có certificat d'Etudes primaires, cấp bằng trợ giáo hậu bổ, thế cho Tran-van-ở Soctrang, bị bãi về bệnh.

Thầy giáo hậu bổ Dương-van-Đầu trước khi đi giao cho quan thầy sự Đông-pháp, nay bỏ, về làm việc tại quan Chủ-tỉnh Tanan.

Vì lời nghị quan Thủ-đốc, ngày 25 Octobre 1920.

Thầy Nguyễn-van-Tiếp có certificat d'Etudes primaires, cấp bằng trợ giáo hậu bổ, giao cho quan Chủ-tỉnh Cholôn.

Thầy Duong-van-Cam có brevet élémentaire, cấp bằng giáo tập hạng năm, tạm dụng và giao cho quan Chủ-tỉnh Baclieu.

TIẾC MỚI TRONG NƯỚC

(Nouvelles du pays)

GIÁ BẠC VÀ GIẤ LỎA

Giá bạc thấp, giá lửa cao. Các nhà sản xuất than đá, dầu mỏ, than chì, sắt, thép, v.v. đang gặp khó khăn do giá nguyên liệu tăng cao.

Kiểm tài âm nhân

Tại nhà in Ardin có một cái phòng giấy thép, có thầy thông Ng.-v-Q. làm việc bán măng-đa, con cò, đầu tiên giấy thép. Ấy là một chủ tin cậy vì người ta giao (tên) cho mình đầu phát. Người ta làm tài âm nhân, thì hàng lo số sách tham khảo, lực phận mình. Kê vô làm thầy bán măng-đa, con cò, tưởng là của mình, như thầy Q... vậy. Xài rồi rồi tính thế không xong, e đến ngày xét sổ, tiền bạc thiếu, không thể thường nổi mới cứ trước. Có lại thiếu hết 380\$12.

Kiểm

Bởi Mai-vân-D... 54 tuổi, nghề bán cá, ở làng Vinh-hạnh (Bentre), chèo ghe cá.

- 1° - Đồng bằng học hiện.
- 2° - Đồng bằng giấy nợ hoặc Bons, hoặc Obligations Defense Nationale hoặc Rente 3 1/2 % (Đồng bằng thứ giấy nợ này mà đồng tất số minh cho vay kỳ này đặng).
- 3° - Duy có giấy phóng trái
 - 5 % năm 1915 và 1916
 - 4 % năm 1917 và 1918
 - 5 % năm 1920

Chỉ đặng dùng đồng trái phần nửa số tiền minh cho vay kỳ này mà thôi. Mà muốn dùng máy thứ giấy phóng trái này mà đặng, thì phải chịu cho nhà Bán thầu theo giá sau này:

Về tiền phóng trái năm phần lờ (50/0) năm 1915-1916 thì tính cứ mỗi một quan tiền lờ vậy thì 17f.53 tiền vốn.

Về tiền phóng trái học phần lờ (40/0) năm 1917 thì tính cứ mỗi một quan tiền lờ vậy thì 17f.90 tiền vốn.

Về tiền phóng trái bốn phần lờ (40/0) năm 1918 thì tính cứ mỗi một quan tiền lờ vậy thì 17f.80 tiền vốn.

Về phần tiền phóng trái năm phần lờ (50/0) năm 1920, thì tính cứ mỗi một quan tiền lờ vậy thì 20f.11 tiền vốn.

Nghĩa là một về quốc-trái trăm quan, năm 1915-1916, nhà Bán Thầu lại cho 17f.53 x 5 = 87f.65; năm 1917, đầu lại cho 17f.90 x 4 = 71f.60; năm 1918, đầu lại cho 17f.80 x 4 = 71f.20.

Day có, về tiền phóng trái, năm phần lờ năm 1920, thì nhà Bán Thầu lại cho 20f.11 x 5 = 100f.55.

Giá chốt máy tính luôn phần tiền tăng thưng khi trả vốn và 16.

Thầu tiền phóng trái không ăn huế-hồng mà cũng không tính số phí chỉ hội.

Ngày 30 Novembre hết thầu.

"Viết máy", "Viết Tắc" và Ấn Lê
 Dạy mỗi ngày
 Trừ ra chữ Năm và Chữ Nhựt
 GIÁ RẺ
 Tại nhà của
M. MERITTE, 49 Rue Lareyniere Saigon

Thanh-phong
 CỦA NGUYỄN-THÀNH-TUỘI
 CHỦ-NHƠN
 Ở đường Boulevard Charner n° 103
Tiệm ngành
 (Đường Thủ-đức) 62 Amiral Dupré 62
 SAIGON
 Kính cáo cùng đồng-ban trong lực-châu đặng rõ.
 Tại tiệm tôi, môn bài số 103 đường Boulevard Charner Saigon, có bán café sữa, nước đá, đồ ăn điểm tâm mỗi bữa, rượu tây bán lẻ (consommations sur place) cũng là bán ngay về và nguyên thùng, bánh ngọt (Biscuits) đồ hộp (conserves) thuốc hút cigares, (cigarettes, tabac), dầu thơm, savon thơm thuốc tẩy đồ thứ (Pharmacie) nón, giày, nhiều lãnh và có may quần áo tây theo kiểu kim-thời.
 Vậy xin đồng-ban ở lực-châu có muốn mua món gì, hoặc mượn mua chỗ khác, hay là có điệp đỏi gót đến tiệm tôi, thì tôi sẽ tính giá mới hơn, hay là bằng của khách-trú.
 Vậy xin đồng-ban chiếu c^o
 A dresse: NGUYỄN-THÀNH-TUỘI
 COMMERCEANT
 103 Boulevard d Charner 103 Saigon.

Entrepôt de Cholon
IMPORTATION-COMMISSION
 71, Bd Tổng-đô-Phuong

BÁN SH BÀN LÊ

Vải lụa.
 Đồ hộp - Rượu chác, - Rượu ngon - Sữa NESTLÉ - Champagne DELBECK - Cognac RENAULT - Cognac CROIZET (cũ 120 năm).

Đồ tân chế lên Paris
 Dầu thơm Coty - Dù, Nón, Giay - Chemises - Bóp da - Dao hàn - Đồ hát - Đồ chưng phòng khách

Hàng thì cũng chịu ra công mà mua các thứ hàng hoá làm bên phương Tây và các xứ lạ theo ý chủ y đặt.

Giấy thép để tạc: Paulhien-Cholon
 Giấy thép n^o: 667.

Le Directeur: Paul HIÊU
 Officier d'Artillerie Coloniale démissionné
 Croix de Guerre

Ch. Jobit & Co
 Maison fondée en 1833
COGNAC FRANCE

Thứ rượu này có thứ 18 Năm (18 YEARS OLD) và thứ 35 Năm (35 YEARS OLD) uống vào không gặc c^o mà lại bổ thân, mới thơm tho, thật là ngon hơn các thứ rượu COGNAC khác, cả Hoàng-cáo đều biết danh.

Bình tức nào nếu có thứ rượu này thì lấy làm vui thú.

Có gửi bán lẻ ở đây tiệm rượu LUC-TINH, SAIGON CHOLON.

Nội ĐỒNG-PHÁP bán ở c^o một miền hàng:

LIM-HONG-BÈNG & Co
 47 à 53, Rue D'Ormeau, 47 à 53
 Bán dây thép để
HONGBÈNG-SAIGON N. 60

N. B. - Nếu vì nào mua về bán lẻ, phải mua về uống thì hay viết thư cho tiệm này thì đầu lòng gửi đến chỗ ở của chủ y để gởi sai.

Bán đất

Một miếng đất, tọa lạc tại góc đường Boresea và đường Latérale Sud gần chợ mới Saigon, lớn 270 thước vuông, muốn mua, phải đến tại bốn Báo mà thương nghị.

ICH LỢI CHUNG

Có nghe quan Nguyễn-soái đã ra ơn cho phép dân giàu và hương-chức sấm sủng, để phòng trừ đạo-tặc, vì chúng nó cũng có súng, cho nên khó mà tiếp nhau trong cơn nguy hiểm. Dân đạo-tặc mà có súng gi^o, súng xau, thì cũng là súng lớn không xa cũng trúng gần.

Muôn trừ cho tuyệt, b^o cho chúng bán cho đặng nó thì phải đến nhà **CAFFORT**, số 36 tại đường Casino, Saigon, mà mua súng kiểu mới thật nhỏ, tối l^o, xai bén, bán xa ki^o đ^o sai, thì trừ cái lợi hại của đạo-tặc mới hết.

Hãng **CAFFORT** này, nhiều người Annam trong lực-**inh** đã biết, bán đủ thứ súng, lớn nhỏ, mà giá lại rẻ, để mua.

ĐẠI DU'OC' PHONG

ở đường CATINAT SAIGON, số 106 M^o 306

Ông André Lê-văn-Minh, Tổng-y.
 Báo-t^o-er nhất hạng ở Y-viện thành Paris,
 Học-sinh tốt nghiệp trường y được báo-t^o,
 Cựu học-sinh các trường-đ^ong thành Paris,
 Cựu báo-t^o các các nhà trường Saint,
 Đ^ong phần thưởng nhất hạng kỳ thi hóa học 1914:

N^o-đ^oi-học
N^o-đ^oi-đ^ong
 Chủ y tế-c^op bộ t^onh thành Paris.
N^o-đ^oi-đ^ong
 Chủ hội Phụ-nh^on Pháp-qu^oc (thành Paris).
T^on th^ong
 Chủ y theo toa của thầy thuốc c^o.
Ph^onh việc riêng
 Đô cho tay viết thuốc Langsa quân sự.

Thu^oc thiết nghiệm
 Chính hiệu Langsa
Chất hóa-học
 thiết r^ong và nh^ot hóa học:
Ph^onh chất
 Sinh vật học
V^o-tr^ong học và H^on học
Ô-h^oc chất
 nước uống
H^oan-t^o

Đ^ong H^on
 Mu Essence de Menthe hiệu Micham: nh^ot hóa học
Thu^oc thiết nghiệm và các v^o phẩm
 L^o-v^on-Minh

Thu^oc bổ Quinquin
 Hu^on nh^o mas tan ra nước
 Trích đ^o b^o thế quinquina
 Bổ lực và trị bệnh rét
Thu^oc tiểu
 Thu^oc valerianate d'americaque.
 Có Y-vi^on nh^on chứng trị bệnh đau g^on b^ot

ĐIỀU DƯỢC PHONG
 Ti^om Langsa
 Bán r^ong nh^ong thuốc Langsa
 Nhà làm mua tại Paris - Lyon - Marseille - Nice

LIEN-THANH
 XUẤT CANG - NHẬP CANG - DAILY
 HÀNG ANNAM
 Hàng ANNAM

Tur B^on cũ: 332003
 Đ^ong-Ph^op sản vật c^o phẩm h^on hàng Công-y

N^oc M^om N^ot N^on và H^on N^on
 Là một thể rượu, để uống về l^ong tốt lắm, đ^o có mùi thơm mà lại bổ ngọt khí. Chẳng bắt ch^oc ai mà chế nên nó, mà nó tốt, cũng không rượu nào bị ai đ^oc.
 Bán tại hãng **Établissements Demarest, d'Indochine Saigon.**

Rượu Quina Skos
 Là một thể rượu, để uống về l^ong tốt lắm, đ^o có mùi thơm mà lại bổ ngọt khí. Chẳng bắt ch^oc ai mà chế nên nó, mà nó tốt, cũng không rượu nào bị ai đ^oc.
 Bán tại hãng **Établissements Demarest, d'Indochine Saigon.**

S^on đi^op có h^on
 Một cái xe Ô-tô lớn lắm, mà lại chắc lắm, mới tinh anh, có đèn điện khí, mà cũng có pha khí đ^o (phares).
 Muốn bán cho mau, vì b^oi phải đ^o g^o ch^o: 2300\$00.
 Ai muốn coi mà mua, lại số nhà 136, đường Catinat (Photo-studio).

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây này dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-dương này

LẬP RA TỪ NĂM 1865 HỒI TRƯỚC CỬA ỒNG HOLBÉ và RENOUX

Nay ồng L. SOLIRENE, nhưt hạng bào-chê sự, kè nghiệp

ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chừ quân-tử có cần dùng thuốc tây xin hãy gởi thơ cho tiệm thuốc này mà mua, thì sẽ được vừa lòng. **CASA ĐƯỢC-TÍNH LỢI-BIẾN** đã xuất bản rồi. Ai muốn xin thì viết thơ cho ồng Solirène, ngài sẽ gởi cho không

CANOT HOI

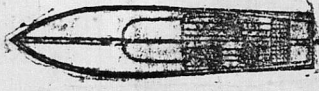
Hãy lập tức viết thơ thương nghị với

Đề chớ chuyên mau lẹ, **Ông Charles BARDON**

đề toán du diên địa

NGƯỜI ĐÓNG TÀU
Ở đường Paul Blanchy số 127
SAIGON (Namkỳ)

MỘT CÁI KIỂU THEO LOẠI « POPULAIRE », KÉU LÀ AUTO-GLISSEUR SỐ 620

Chắc chắn
đáng kỹ càng
hàng đẹp

giá 1.500 \$
sắp lên

Khởi hoạt
lệ làng sạch sẽ
Giá rẻ

Có thứ rượu mạnh Langsa hiệu « BAC-CHUS », mới chơ lại Nam-kỳ lần thứ nhất ngon không có thứ rượu nào bằng. Chỉ một mình hãng Denis Freres từ nhà thối.

CIGARETTES « The Dreamer »

Thuốc điều này mới gọi 20 điều (cái nhân hình Bô diêm năm, nghiên) gọi là Cigarettes « The Dreamer » là thuốc ở bên Đại-Pháp từ Algérie làm. Thuốc này nó rất ngon và rất thơm hơn các thứ biệt khác, hút không khô cổ mà lại khỏi sạch bình. Hãy mua thử một gói sau mới rõ thuốc, rất ngon là thứ ồng. Tiệm nào đều có bán là mà giá lại tốt hơn các thứ khác. Nội Đàng-Pháp bán số có một mình hãng: LIM HONG BENG & Co 47 à 53, Rue d'Ormay, 47 à 53 Saigon Đính dây thép số: Hộp Nhà thơ: Hon, beng, Saigon. No 60

Thợ khảm đen có hiệu

Thật khéo mà lại rẻ hơn các chỗ. Kính cùng quý ông dùng khăn đen rô; Tôi thiết rành nghề thợ khảm trên 18 năm rồi, nếu làm đủ kiểu các thứ khăn nhiều lớp; ít 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100. Kính cùng quý ông dùng khăn đen rô; Tôi thiết rành nghề thợ khảm trên 18 năm rồi, nếu làm đủ kiểu các thứ khăn nhiều lớp; ít 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

Khảm đặt có hai giá tùy theo hàng nặng nhẹ: Hàng nhứt bưng và nhiều Bombay 1 khăn 8\$00 Hàng nhì bưng và nhiều Bombay 1 khăn 2.50 Hàng ba, nhiều và Bưng mỗi khăn 1.90 Mà được mỗi khăn mua phải trên 6 khăn. Còn nhà buôn bán muốn mua số có đủ kiểu xin gởi thơ tôi sẽ định giá cho dễ bán. Cúi xin quý ông hãy mua khăn của tôi làm thiệt khéo và kỹ lưỡng, chắc lằm, lâu hư mà lại đẹp. Gởi cớtre remon là gởi mandat trước khi nhận và mau đến chỗ. Kính cáo NGUYỄN-VĂN-ĐIỂM Thợ khảm ở Suối-đờn, Bình nhâm (Làng Trầm)

một mình hãng Denis-freres đại-lý cả Đông dương thứ hộp quẹt này

MỘT THẮT QUANG

Người văn minh, hàng nào thì ngày giờ càng qui báu chừng này, cho nên câu tục ngữ Langsa rằng: « La terre, c'est du Ciel »... Một thắ quang âm một diêm vàng. Bỡi thế mà nước văn minh nào bây giờ còn lập ra xưởng đóng tàu, xe lửa, xe hơi, tàu bay, xe máy đạp v. v. được đủ loại bắt đầu ở ngoài và ngày giờ không... kính thành, quận huyện thì thường hay dùng xe máy đạp của hãng CAFFORT ở Saigon rue Catinaat số 30, thối là một hiệu xe đã chấp nhận mà lại tốt đẹp vô cùng, không có hiệu xe nào bị kíp. Hãng CAFFORT có bán hai hiệu xe máy đạp hiệu ALCYON và HERCULE. Hai hiệu này đều rong hiệu Langsa, đã chắc mà lại lâu hư và giá lại rẻ: như hiệu HERCULE thì từ 80\$, sắp lên, còn như quẻ mua tốt hạng nhưt có đồ phụ tùng, xin mới đến tại hãng mà thương nghị.

Có Một Mình Nhà Này, có QUYỀN TRAY HẠT CHO NHÀ ĐỨC SONG VÀ LẮM XE MÁY TẠI THÀNH St-Etienne Mà thôi. Ông F. MICHEL, CAFFORT Successeur ở đường Catina số 30 SAIGON. Có Bán SỬNG đồ thứ và đủ lằm, M. THUỐC, ĐẠN, XE-MÁY, ĐỒNG-ĐỒ và đồ NỮ-TRANG. Bỡi đã tốt lại giá rẻ. Lục-châu muốn mua vật chi thì xin đi thơ như vậy; M. F. MICHEL, CAFFORT Successeur, 30 rue Catinaat. - SAIGON

Cách làm mau tế tiên

Viết thư cho hãng Annam, Hào-vinh Công-ty, 146 bis Rue Lefebvre bên giới contre-remboursement (cách tiền trao của lĩnh nơi nhà đây thếp một hộp một trăm ve dầu Essence de menthe, hiệu Lô-tiên, tất phút trong cối Đồng-dương, giá là mười lăm đồng (15\$00) mà thôi. Về bán lại cho trong vòng quen lớn một ve hai cắt (0\$20) - mỗi ve lời 5 sú, một trăm ve lời 5 đồng bạc, mười hộp lời năm chục, một trăm hộp lời năm trăm đồng bạc!

Viết thư đi, đứng bỏ qua dịp làm tế tiên, uống lăm. Ban đầu lời ít sau lời nhiều, ban buôn quen thói, làm giàu chẳng bao lâu!

Cho không! Hãy coi cho kỹ. Kể từ ngày nay một trăm người nào gọi thư đến mà mua dầu trước, hãng Annam Hào-vinh Công-ty sẽ vui lòng gởi cho không một kilo xà-bông mài-xây thiết, hiệu ngựa một sừng. (La Licorne), tất nhứt trong cối Đồng-dương hay là một ve dầu thơm Essence pour Lotion: Eau de Colo-gne, Quinine, lion coupe để làm đủ một lít các thứ dầu thơm ấy, tùy thích ai muốn thì nào cũng được! Hãy viết thư mau đi, đừng bỏ mất cơ hội làm tế tiên uống lăm.

Hãng Annam, Hào-vinh & Co, 146 bis Rue Lefebvre Saigon, Kinh đôn.

TRẠI THỢ-MỘC CHẠM VÀ CỬA MICHEL NGUYỄN-HIỆP-THOẠI

Tại chợ Lê-thiền, đường Abattoir

Trại thợ đóng toàn chm-lát, trần, gỗ đóng các môn theo kiểu kim thời.

Mắt chm-trạch, thành của hay không mắt gỗ lư-bổn kiểu.

Mắt chm-thạch, thành của hay không mắt gỗ lư-bổn, bốn trụ, một trụ.

Bàn lư 12 trụ, bàn rượu, bàn Saigon, bàn lư.

Tổ áo, tổ rượu, tổ thờ của hay chạm vàng bạc, hai, một, vân, vân.

Qui ông muốn đặt xin giá kiểu hay là đến tại nhà tôi lựa mua đồ có sẵn.

Tiệm VAN-HUỆ-VIÊN

Aux Fleurs Réunies
Ở đường Pellerin môn bài số 75

Bán hàng lựa đủ thứ đồ dễ dùng điếm trang ăn mặc và tạp hóa.

Thêm may tuyến thợ Bắc Nam khéo thương hang. Xin Đồng bang quang cố.

Chủ nhân: TRẦN-THIỆN-QUI, cũn, khải.

Epicerie-Métropolitaine

Tran-Dang (同)
68, Rue d'Espagne, 68
en face des Halles Centrales - Saigon

Kính lễ cùng qui-khách đồng rở các tiệm tôi có bán đủ các thứ như đầu thơm, bánh ngọt (Biscuits) và bán đủ các thứ rượu Ben Tây đồ hộp (Conserves) savon thơm cùng các vật đồ tạp hóa, vân vân. Mỗi kỳ tất đều có các vật bán Tây lại và chúng tôi bán giá rẻ hơn các nơi. Xin qui-khách có mua vật chi xin đến tiệm tôi, tôi tiếp rượu cách tử tế và dành giá nhẹ cho qui-khách, xin hãy đến nơi tiệm tôi một lần thì sẽ rở.

Nay kính,
TRẦN-DANG,
Chủ-nhân.

Phnom-Penh Bazar TRƯỜNG-XUÂN

- Giá bán sỉ
- Nước áo bình tô màu ka-ki n° 5503 - 12 núc. 0\$40
 - Hình búp bê (poupée) mặc áo có ren - 12 con. 3 20
 - Giấy viết thư có gạch hàng - 0=22x0,13 mỗi xấp 100 tờ đôi - 12 xấp. 5 00
 - Bầu trắng để lót có áo dài Annam) - 12 cặp. 1 70
 - Giấy viết thư « Lylle » mỗi hộp 30 tờ, 30 bao đôi có màu - 12 hộp. 8 55
 - Cartes postales Nhứt-bồn bình cây thông, bình về tay, có màu « hoa-điều » « Sơn-thủy » và bình người - một trăm. 6 00
 - Cartes postales giặc Au-châu - một trăm. 1 60
 - Cartes postales hình xứ (Cao-mên, Đê-thiền, Đê-thích) - một trăm. 2 00
 - Bao thư vàng (chàng mông) thứ thường dùng - Một ngàn. 2 50
 - Ngôi viết « Sergeant-Major » hộp 100 ngôi - 12 hộp. 6 10
- Gởi contre remboursement.
- Chủ-nhơn Quán-Lý,
Lý-thợ-Dư.

25-26 et 27 Quai Piquet Phnom-Penh

Hãy uống thử thứ rượu AMER HONORÉ Là một thứ giải khát ngon thượng hạng

Chỉ một mình hãng Denis frères có trở mã thôi.

SANCTION INDUSTRIELLE DE CHINE

TRUNG PHÁP THIẾT-NGHIỆP

NGÂN HÀNG

321-PHÁP NẮC DANH CÔNG-TI

TU BỒN 45 TRIỆU QUAN

Hội trường quản lý, ông André Bernetelet - Casseil, 10, rue de la Péronne

Chánh hội sở tại Paris, 574 đường Lazerre

Chánh hãng bán tại Pekin (Độc-không) tại Trung-quốc

Hàng chính (Paris) Hàng chính (Paris)

PARIS LYON BORDEAUX

HANOI HONGKONG SINGAPORE

Hàng chính (Paris) Hàng chính (Paris)

HAIPHONG HANOI HONGKONG SINGAPORE

HAIPHONG HANOI HONGKONG SINGAPORE

Hàng chính Saigon 8, quai de Belgique số 2, rue d'Adran

Tính toán các thứ số sách nhà Bazar Thợ làm (đã thiếu) bằng phiếu cho người mua hàng (piastres) lời hai là 2/10.

Tính tiền (đã thiếu) bằng tiền (francs) có thể thôi lại bằng phiếu mua của trở bằng các thứ tiền tại Pháp-quốc (tính bằng rưỡi (2/10)).

Tính tiền gửi vào Caisse d'Epargne (Kho Tiết kiệm hoặc bằng tiền francs) hoặc bằng bạc đồng (piastres). Về cách tính xin đến hỏi thăm.

Gửi tiền có định lệ, hoặc tính bằng tiền quan (francs), hoặc tính bằng bạc đồng (piastres). Về giá bạc và cách thức, xin đến thương nghị.

Trở nợ thế có tiền cũ (Escompte) và lãi đời nay các giấy tờ về việc thương-mại.

Sang giấy chấp nợ (traites), phiếu nợ (chèques), hoặc sang giấy nợ tại các xứ phía-nhân.

Cho hay và thi hành các việc cho nhà buôn-mở (Boares) và chúng các nơi.

Cho mượn tiền trước mà phải thế hơn bằng hợp công là rất khố.

Tổng-lý
L. LASSEIGNE

Khi nào có việc chi li hay muốn đi đăng quan-khiếch mà chẳng dùng rượu sâm-banh (Champagne) hiệu Tisané Marquis de Bergey

Thử thử

Thi làm sa-mô cho phi tinh vui về đồng

Rượu này có một mình hãng Denis frères trở mã thôi.

Nhà may xấp lư, nhà may xay lúa, nhà may xay lúa

Nếu chú ý muốn mua một cái nhà may xay lúa theo kiểu thời và lại toàn hảo, công sang 5-10-15-20-30-50 hay là 100 (tính công là hơn 100 tấn gạo trắng mỗi ngày (24 giờ)).

Nếu chú ý muốn bán tính giá riêng riêng mà lắp hoàn thành một cái nhà may xay lúa, đủ nhà, nền gác, ráp máy, công xây đến khi vận hành, nói tặc một đũa nghĩa là chạy được.

Nếu chú ý muốn cách để trữ lúa và thi hành cho gặt các việc của chủ vụ sai khiến, thì nên đến tại hãng.

Bonnefoy & Co

Sté Maritime et Commerciale du Pacifique

516 Anonyme au Capital de 12.000.000 francs

SUCCESSEURS

Đường d'Ormay mà suy tính và bằng giá sẽ chi các đầu của chũn cho, hoặc đưa số kiểu thứ (bản đồ) công giá tiền.

Có nhiều giấy tờ làm bằng có rằng ai có chú cho nhiều chỗ thành tựu rồi.

Sau này hãng chúng ta cho chủ qui về để nhà máy của chúng ta hay rằng: Chủ qui về ở xa xôi không tiếng bẻ gãy thiệp buôn bán lư gạo cũng ngoài, quoc thì bằng chúng ta sẽ hết lòng mà giúp cho, nghĩa là chủ qui về cả đũa cho.

Hãng chúng tôi cho chủ qui về hay rằng: Tại hãng có sang Tân-khởi (chaloupe) à vapeur mới và cũ, như chủ qui về muốn mua và cách trả tiền thì xin đến tại hãng mà suy tính.

CORDONNERIE-CHAPELLERIE TONKINOISE

PRAYRE SUR METAUX ET HABILLEMENT

NGUYỄN-CHI-HOÀ

PRÉVISION - 83, Rue Cathelin, 83 - SAIGON

Tiệm tôi có 30 thợ làm giày bằng nhiều kiểu như nỉ, lạp NỈ, XÀM, BỎ-TRẮNG VÀ VÀNG (KAKI) GIẤY đồng thiết: chũn, bằng ĐAT-Y bết, có đủ thứ màu DA.

Tôi cũng có thợ khắc CON-ĐÁO ĐÓNG VÀ CHẠM MỘ-ĐIÀ BÀ CÀM THẠCH đá kiểu. Bề có nhiều vị ở LỤC-CHÂU mua si NON VÀ GIẤY các loại, đều được vừa ý hết và khon ngợi NON VÀ GIẤY thiết tốt mà giá lại rẻ, và làm thiệt mau. Xin qui về chiếu có thể việc buôn bán của đồng bang ta được thành lợi trong lần này.

Có sách mẫu (Catalog) gởi đi bằng qui khách.

BÁN SỈ CÓ GIÁ RẺ HƠN

Neuvrès - cũ - Nhà kinh mại,
83 Rue Cathelin, - Saigon

Tiệm đồng xe

Đường Lamo số 140 và 101 Đê-Bô (Saigon)

TRẦN-VÂN-HIỆP chủ-tiệm

Kính cùng qui-khách đồng rở: Tiệm tôi có đồng đủ kiểu xe như là: xe máy, xe hai bánh, xe kiền, xe kéo, xe bò cùng có đồng (thông xe hơi theo kiểu kim thời, sơn xe thiết khác, sơn sơn, sơn xe ô tô kiểu, xe cũng có bán các thứ xe có sửa lại các chũn; có bán đèn xe đủ kiểu, bình xe cao-su bằng các giá trị bán tây chủ lại, cao-su đặt để thay trong bánh; bình xe tây, để bán xe đi đợc chiếc và xe công mà bình xe tây may rất khéo và chắc, có bán yên cỡi, chũnng đẹp hai tầng, bình đi thắp đèn khi đi đợc xe. Sơn xe và sửa xe.

Cái xin qui khách có dịp đến Đê-Bô xin ghé lại tiệm tôi một khi trước có công cuộc của tôi làm, sau có cần đồng mua chi đợc thì mua giúp bạn người, thì tôi rất cảm ơn hay có.

Còn chủ qui khách ở xa muốn ghé thăm tôi thăm mua chi cùng giá cả tôi của hàng bán đợc.

CHƯ HƯ BÁ TÔN

Dầu bôi bình hoa mà hư mà tên hoa bôi có khác mà liệt mà lao, thì cũng một cách trị mà thôi. Máu hư gĩa hoai thì phải dùng vị thuốc bổ huyết bổ các mà trị một hết bệnh. Khi mình mua thuốc Piloles Pink mà uống thì chẳng những là đi bình mà lại ít tốn tiền. Và lại thêm ha người ta đi uống bình bình thiên có rỏ, nay mình uống cũng sẽ bình bình mạnh. Cho như mình mua thuốc gì mà uống, thì bình đi chẳng lành, mà phải mất tiền, tiền hết tất của lấy làm thêm ức. Thuốc hoàn Piloles Pink trị bệnh đợc như trở tay, vì nó đợc trị được bình bệnh nhiệt-vàng-lai, vàng vàng da úa v. v. cũng là các bình một thuốc thì mấy bình so so nó trị như thần. Vì lợi thuốc này để uống rỏ tên mà mau lành bệnh.

PIULES PINK (Bổ hoánh đơn)

Trong các tiệm thuốc có bán, có trừ tiệm thuốc của ông de MARI et LAURENS Pharmacie Normale, de Saigon.

Nam-việt Khách-lầu

HOTEL D'ANNAM

N° 80 Bâ Charner « Carbelli Saigon

HUỶNH-HUỆ-KÝ CHỦ TIỆM

Kính cùng qui khách rở: kể từ 1= Juillet 1920 tôi mới dọn một tiệm Nam-việt Khách-lầu ở đường d'Annam (Nam-việt Khách-lầu) ở số 80 Bâ Charner có dọn phòng đợc rất nhiều rất cần tiện cho qui khách.

Pháp-Việt Khách-lầu (HOTEL DE FRANCE)

N° 153 Rue Cathelin SAIGON

HUỶNH HUỆ KÝ, QUẢN LÝ

Kính cùng qui khách rở, to... quản lý Pháp-việt khách lầu vì một sửa soạn phòng rộng mát sạch sẽ, xin qui khách tưởng tình chiếu có, hải cảm ơn.